

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK * Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:
za celo leto K 40.—
za polleta . K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 K.
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon štev. 50.

Slovo generala Jankoviča.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 11. t. m. Poveljnik IV. armije gospod Božidar Jankovič se je poslovil od vojaških oddelkov na koroški fronti s sledečim poveljem: Junaki! V mojem povelju Dj. O. Br. 2242 z dne 27. maja 1919 poklical sem Vas na oboroženo akcijo proti našim večnim sovražnikom Avstro-Nemcem, ki so brez vsakega povoda z naše strani vpadli v koroški del naše domovine. Zapovedal sem, da zmagoslavno, kakor vedno do sedaj, izženete sovražnika iz teh naših krajev in osvobodite naš narod barbarskega, sovražnikovega nasilja. Odzvali ste se, junaki, na moj poziv in povelje z največjo vmojo in požrtvovanjem in to v tej meri, v kolikor sem Vam zapupal. Izgnali ste sovražnika ne samo iz naših krajev, ki jih je zasedel, ampak uničili ste ga, popolnoma razbili in, pogнали v beg in osvobodili in za-

sedli širne nove pokrajine na levem bregu Drave z važnimi stratežnimi in taktičnimi točkami, ter na tak način še bolj zavarovali našo koroško posest. Zaplenili ste mnogo raznovrstnega vojnega materiala in prisilili sovražnika, da prosi, da zaustavimo našo oboroženo akcijo in da sklenemo premirje, katero se je medtem že sklenilo. Srečen sem, junaki, da Vas ob priliki teh bojev pohvalim za Vašo veliko hrabrost, požrtvovanje, vztrajnost in trdno voljo, da se sovražnika preмага. V prvi vrsti velja moja zahvala onim našim junakom in dragocenim žrtvam, ki so dali svoje življenje ali pa bili ranjeni za svoj narod in domovino in nato ostalim borilcem. Večna slava in trajen spomin medsebojnega priznanja in še enkrat hvala v ime-nu domovine.

Garibaldinci hočejo Dalmacijo.

Narodna zveza Garibaldincev, ki si je na-dela nalogo, da nabira prostovoljce za osvoboditev Dalmacije, je izdala nastopni oklic: »Dijaki! Delavci! Vi, ki ste pokazali strmečemu svetu, kako se je treba bojevati in zmagovati, Vi, ki ste na ledenikih Adamelskih vrhov, na Krasu, v Albaniji in v Macedoniji, na argonskih ravanih, v Sredozemskem in Egejskem morju ter v zraku dovršili občudovanja vredne čine junaštva, in izvojevali najsijajnejše in vsega zavidanja vredne zmage, spominjajte se besed Garibaldi: »Težka diplomatska vprašanja se

rešujejo z ostrino meča.« Posezite torej iznova po puški in po ročnih granatah, da postane Dalmacija ysa naša, kljub vsem lažiprijateljem in lažizaveznikom. Reka, ki se je iz-ročila, ne želi, da bi se za njo morale žrtvo-vati druge sestre italijanske zemlje. Reka ne sprejema take izmenjalne kupčije. Reški pro-stovoljci pričakujejo Hrvate, da jim prirede primeren sprejem. Reka, se bojuje za Italijo in italijanski prostovoljci za njo. Garibaldinci strelskih jarkov, morja in zraka, naprej nad zadnjo oviro, in zmaga bo naša — za nas!

Preki sod na Slovaškem.

Čehi obnovili ofenzivo.

LDU Praga, 11. junija. (ČTU) Nad vso Slovaško je proglašen preki sod. Ker so Mažari kljub ententnemu povelju ponovili na vsej fronti svoje napade, so naše čete obnovile ofenzivo. Skupina Mittelhauser je dosegla lepe uspehe in prodrla do reke Gron. Skupina Hennoque je vzdržala močne napade zahodno Prešova (Eperjes) in med Tisovcem (Tiszolc) in Rožnovem.

LDU Praga, 11. junija. (ČTU) V današnji seji narodne skupščine sta Tomašek in Čechla kot zastopnika vojnega ministra Klo-

fača imela daljše govore o predzgodovini vojske, položaja v Slovaški in organizaciji vojske.

LDU Budimpešta, 11. unija. (Brezlično.) Ogrski korespondenčni urad poroča z dne 11. t. m.: Zahodno od Levic smo odbili sovražni napad. Severno od Zvolena se Čehi ljuto upirajo napredovanju naših kolon. V dolini Rimave smo zavzeli Tisovec, v dolini reke Slane pa so zavzeli naši čezdonavski bataljoni Rožnov ter zasledujejo bežečega sovražnika. Severno in severozahodno od Prešova (Eperješa) smo zasedli Berdejev (Bartfa) in Kis-Szeben. Na ostalih delih fronte nič novega.

Italijanska vlada o Jugoslovanih v zasedenem ozemlju.

LDU Split, 10. junija. (DDU). Prinašamo zanimivo okrožnico, ki jo je naslovila italijanska vlada za zasedene dele Dalmacije in otokov na mlade častnike v imenovanem ozemlju in iz katere je jasno razvidno, da priznava Italija v svojih tajnih odlokih jugo-

slovanstvo teh krajev in sodelovanje našega naroda pri porušenju bivše avstro-ogrske monarhije.

Ta okrožnica veli: »Gospodom častnikom zasedene Dalmacije! Dolžnosti in odgovornost v zasedenem področju so v tem času (glede na

sedanjost in na bodočnost) take, da je umestno in potrebno poznati popolnoma položaj in poglobiti se v svojemu uradnem poslovanju in v zasebnem postopanju v načela, ki jih jim sedanjí položaj nalaga v njihovem dvojnem svojstvu, kot Italijanom in kot častnikom. Častnik se ne sme vmešavati v malenkostne zadeve obeh elementov domačega prebivalstva, zato je položaj častnikov v istini zelo delikaten, zlasti po malih središčih, ker je znano, da je prebivalstvo izven mest po veliki večini, da celo popolnoma jugoslovansko. To so ljudje druge rase, onega velikega slovanskega plemena, ki teži, željno svobode, že več stoletij proti zapadu, ki hrepeni po morju, ljudje posebne psihologije, posebne mentalitete in naobrazbe, različnih običajev in tradicij, posebnih narodnih in osebnih svojstev.

Ta narod je v temelju dober, kakor so dobri vsi primitivni narodi, toda do skrajnosti občutljiv, ljubosumen in nasilen po svojih nagonih. Pooostrenje političnega vprašanja med Italijo in Jugoslavijo in izredni dogodki, ki so razbili Avstrijo, so doveli do današnjega položaja, to je do mržnje, ki jo je gojil tudi bivši režim, do delovanja agitatorjev in nasilnega boja z lažjo in šovinizmom, dasi tudi dosedaj le v pasivni obliki.

To malo zadostuje, da se označi vsa delikatnost položaja. Častnik se ne sme udajati slepim strastem, zlasti ne maščevanju. Vsak mora uvideti kočljivost in važnost našega časa. Pri presojevanju neprijateljstva Hrvatov, se je treba ozirati na to, da je hrvatski narod (dočim je delovala od zunaj odločno in zmago-slavno italijanska vojska) tekmoval, da zlomi moč avstrijske monarhije in se osvobodi neljubega mu gospodstva. Treba se je ozirati, da je to stremljenje posebno zadnje leto vojne zelo razvilo njegov narodni čut in silno težnjo po svobodi. Vsi pričakovani in nenadni dogodki so rodili v teh okoliščinah posebno duševno stanje radosti in zanosa, elementov, ki so lastni čuvstvovanju vseh iztočnih narodov. —

Spis zaključujejo besede, da vrši italijanski častnik tu veliko misijo Italije in da se mora te svoje naloge popolnoma zavedati. Podpisana sta podadmiral guverner Millo in polkovnik Vitale.

V zadnji uri!

Usoda našega naroda se odloča. Razkosati nas hočejo in odrezati od našega morja. Preti nam narodna in gospodarska smrt.

Dignimo svoj glas, da ga čuje Pariz.

Vsi na

veliki shod,

ki se vrši v petek, 13. junija ob pol 17. uri na Kongresnem trgu pred Deželnim dvorcem.

V tej svečani uri naj počiva vsako drugo delo. Manifestirajmo z vso odločnostjo za osvoboditev še neodrešenega naroda!

Zasedenje Celovca in Nemci.

LDU St. Germain, 8. junija. (ČTU) Deutsches Volksblatt poroča: Poročila iz Celovca so napravila na naše delegate mučen vtis, vendar pa to posebno alpske delegate nikakor ne ovira, da ne bi slej kot prej zastopali svojega stališča in ne uveljavljali svoje nepogljive volje napram ententi.

LDU Zeneva, 8. junija. (ČTU) »Reichspost« piše: Zasedenje Celovca po poročilih »Tempsa« ne odgovarja namenom belgrajske vlade, ki hoče samo kotlino južno od Celovca zavarovati s četami proti nemškimi Avstrijem.

Vprašanje ogrskih mej.

LDU Lyon, 11. junija. (Brezžično.) Petotica ministrov za zunanje stvari se je sestala v sredo zjutraj k posvetovanju o vprašanjih, ki se tičejo Čehoslovaške in Rumunije. Zaslusani so bili Beneš, dr. Kramář in Bratianu, ki so poročali o čehoslovaških oziroma rumunskih željah glede mej z Ogrsko. Petotica se bo pečala podrobneje s tem predmetom in bo potem predložila svoje sklepe svetu četvorice.

Odgovor na nemške protipredloge.

LDU Haag, 10. junija. (ČTU) Iz Pariza poročajo: Šestorica, ki se peča z odgovorom na nemške protipredloge, je svoje delo dokončala. Druge komisije bodo zgotovile svoje delo danes.

Harden o položaju v Nemčiji.

LDU Lyon, 11. junija. (Brezžično.) Znani nemški publicist Maksimilijan Harden opisuje v newyorškem listu »World« sedanji položaj v Nemčiji in razlaga, kako trdovratno izkuša nova nemška vlada ohraniti v nemškem narodu vero, kakršno je imel dosedaj o vzrokih vojne. Pravi, da milijoni Nemcev verujejo danes trdneje kot kdaj prej, da je bila Nemčija nedolžna žrtev zarote in zavrtnega napada svojih sovražnikov. Nemški narod ne uvideva še danes, da je rabila Nemčija v vojni sredstva, ki nasprotujejo modernim načelom človekoljubja in se ne dajo niti privedi v sklad z določbami mednarodnega prava. V Nemčiji je razširjeno mnenje, da je samo blokada v svrhu izstradanja barbarsko početje, nasprotujoče mednarodnemu pravu. Harden predlaga, naj se uvede postava, po kateri ne more biti ponovno izvoljen v parlament noben poslanec, ki je leta 1915. glasoval za vojne kredite.

Francozi in Američani.

LDU Nancy, 11. junija. (Brezžično.) Ameriški poslanik v Parizu, Hug Wallace, je pri čneju, ki so ga danes priredili v verdunski trdnjavi njemu na čast, imel nastopno zanimljivo napitnico: Nabajamo se med posvečenimi razvalinami verdunskimi, v tej nepremagljivi trdnjavi slavnih imen kakor Vaux in Douaumont, ki sta padla zaradi, da sta bila z brezprimernim junaštvom zopet zavezeta, na braniku ne samo Francije, marveč Svobode, za katero so se Francija in njeni zavezniki bojevali in katero so zmagovalno izvajali. Kakor se mi

je pripovedovalo, je ljuto obstreljevanje, ki je razrušilo to lepo in slavno mesto, odkrilo starodavno rimsko trdnjavo, ki je bila že zdavnaj pozabljena. Njeni masivni temelji in njeno solidno zidovje je kljubovalo stoletjem; preživelo je tudi peklenški sovražni ogenj v zadnji vojni. Prav tako, kakor ti zgodovinski zidovi, je neomajno junaštvo Francije, katerega simbolj so. Trajna in globoka, kakor ti temelji, je tudi ljubezen za Francijo, ki jo mi vsi nosimo v svojih srcih.

Raznoterosti.

LDU Dunaj, 11. junija. (ČTU) »Ungarische Post« javlja s pristojne strani, da je nemško-avstrijska vlada zabranila bivanje na Dunaju vodjem protirevolucionarne agitacije na Ogrskem.

LDU Berlin, 11. junija. (ČTU) Danes je izbruhnil v tovarnah »Daimlerwerke« v Marienfelde velik požar, ki je napravil škode za 4 milijone mark.

LDU Dunaj, 11. junija. (ČTU) Semkaj je dospel Alfred Halstead, naslednik profesorja Coolidgeja, ki je bil odpoklican v Pariz.

Iz pokrajine.

k Značilno nemško pismo. Sestra nekega nemškega interniranca v Ljubljani je pisala te dni iz Pliberka svojemu bratu naslednje pismo: »Trenutno je tu mirno, vendar pa smo prestali mnogo razburjenja. Dne 28. so Jugoslovani zasedli Pliberk in mi smo bili zelo veseli, da so spet prišli, ker Nemci so tu veliko hujše postopali kakor Jugoslovani. Prvi so opienili celo cerkve in po deželi morili duhovnike. Seveda to niso bile regularne čete, ampak boljševiki in dunajski »pilherji«, ki so šli prostovoljno k vojakom. Naši duhovniki so vsi zbežali. V župnišču so gospodarili vojaki. Delali so popolnoma brezbožno. Jugoslovani imajo vsaj Boga in vero, Nemci pa ničesar.«

k Kočevje. »Gottscheer Bote« je ustavljen. Upamo, da bomo kmalu zmagali trezni elementi, ko ne bo več prikritega in očitega hujškanja, kakor ga je bilo brati skoro v vsaki številki, ter se Kočevjarji podajo in postanejo dobri Jugoslovani. Ta boj, ki so ga nezreli ljudje drzno uprizorili ter s seboj potegnili tudi dokaj poštenih, je Kočevjarjem prinesel mnogo škode, kateri bi se bili lahko izognili, da so se mirno podali takoj ob početku prevrata naj si le sami pripisejo; njih voditelji jih popuščajo prostovoljno in neprostovoljno, potem ko so brezmiselno zanetili tak brezumen odpor z bahatim upanjem na samostalno ljudovlado.

k Adjuta avskultantov in pravnih praktikan-
tov so se zvišala na ta način, da dobi avskultant ali pravni praktikant po zadovoljivi 4 mesečni službi poleg letnega adjuta 2100 K še podpore mesečnih 25 K, po zadovoljivi 8 mesečni službi pa še diferenco med temi prejemki in prejemki 10. čin. razreda 1. stopnje z vsemi dokladiami vred.

k Resno vprašanje na deželno vlado. Ali je deželni vladi znano, da se zadnji čas premeščajo orožniki iz Slovenije v Bačko in celo Srbijo? Se li to dela sporazumno z deželno vlado, ali to odreja samo vojaško poveljstvo? Ali deželna vlada in orožniško poveljstvo smatra to za zdravo in koristno? In tudi, če bi se taka premeščenja izvrševala, naj bi se vsaj premeščenci neozelenjeni in še le tisti, ki bi se prostovoljno javili za to. Nikakor pa ne oženjenih. Družina ostane na Kranjskem, mož-orožnik pa mora iti daleč proč. Kako naj tak orožnik svojo družino preživlja s sedanjimi dohodki? In kako naj tak oče-orožnik svoje otroke vzgaja, če je po več sto kilometrov daleč od njih. Pa tudi v moralnem oziru ni to priporočljivo, najmanj pa demokratsko. Nedavno je bil premeščen oženjen orožnik celo na rumunsko mejo, doma pa

je moral pustiti ženo in pet otrok; neki drugi orožnik celo 6 otrok. Takih slučajev je več. Kako naj taka družina z očetovimi dohodki izhaja? In se bodo li še kdaj videli ali ne? Resno svarimo vse merodajne kroge, naj v to pomagajo, da se s to prakso preneha, ker to je v škodo oblastim v Sloveniji in celokupnemu prebivalstvu ravnotako kakor orožnikom in njihovim družinam.

k Turistovski hotel »Aljažev dom« v Vratih je »Slovensko planinsko društvo« otvorilo dne 8. junija t. l. Turisti in izletniki dobe v hotelu vso oskrbo kakor je bila pred vojsko. V hotel se sprejmejo tudi gosti za daljši čas. Takim gostom se priporoča čas do srede julija ali pa mesec september, ko je turistovski promet manjši.

k Tečaj za učitelje na obrtnih nadaljevalnih šolah. Na državni obrtni šoli v Ljubljani se bo vršil od 18. avgusta do 6. septembra t. l. strokovni tečaj za izobrazbo učiteljev obrtno-irgovskih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah. Prošnje za sprejem je poslati do 6. julija t. l. na ravnateljstvo. Glede bližnjih podatkov se opozarja na razglas v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 104 z dne 1. t. m.

Iz Ljubljane.

POZIV!

Mestni magistrat pozivlja vse trgovce, obrtna podjetja, urade itd., naj v petek dne 13. junija 1919 svoj obrat med 16. in 18. uro ustavi in svoje lokale zapre v očigled manifestacijskemu zborovanju zoper razkosanje naše domovine.

1 Trgovcem! V petek, dne 13. t. m. ob pol 17. uri se vrši na Kongresnem trgu velik protestni shod proti razkosanju naše domovine. Da se morejo tega shoda udeležiti tudi trgovski uslužbenci, pozivlja gremij trgovcev vse svoje člane, da zapro v petek ob 15. uri svoje trgovine.

1 Koroške ujetnike pripeljujejo še dan za dnem v večjih in manjših krdelih v Ljubljano. Kar je vojaštva, je v zelo slabem stanju! Ne čudimo se, da so ti mladi, razcapani in sestradani vojaki postopali v krajih, kjer so bili, na tak način. Med ujetniki je tudi mnogo civilistov. Ujetnikom se med nami ne skrivajo niti najmanjši las, niti ostre sovražne besede ni slišati od strani našega občinstva, kar moramo omeniti z vso pohvalo. Vendar pa se spominimo nehoti, kako so delali svoječasno z našimi ujetniki na Koroškem.

1 Glas iz občinstva. Prejeli smo: Na Vodnikovem trgu je pravo zbirališče delomrznih. Tem ljudem ni drugega mar, kakor poštenim meščanom in davkoplačevalcem na vse mogoče načine škodovati. Spravili so se celo na mersarske stojnice, na katerih izkažejo na nečuten način svojo kulturo. V svoji surovosti gredo tako daleč, da režejo strehe raz stojnice in poškodujejo celo kovinaste ploče. V celih gručah se spravijo na stojnice, ter igrajo sede in leže razne igre in pri tem duše svojo nenasitljivo žejo s krepkimi požirki alkohola. Pri tej priliki onesnažijo s svojimi nečistimi čevlji in obleko stojnice, da so iste polne mrčesa, in se blato na prst debelo drži lesa. Čeravno je mesar prejšnji dan svojo stojnico lepo osnažil, je drugi dan ob času prodaje ista zopet nesnažna. In na take stojnice se mora meso pelagati in občinstvu prodajati. Ali ni to v zdravstvenem oziru tudi velikega pomena? Ta nedostatek treba je nemudoma odpraviti, da ne pride prej ali slej do kake morebitne bolezni. Kompetentna oblast naj tedaj potrebno ukrene in varnostnim organom strogo zaukaže, da vsako nadaljnjo poškodovanje in onesnaževanje stojnic zasleduje, ter tudi po-

Navanje delomrznih odpravi, iste eventuelno k delu prisili, kar bode gotovo v splošnem interesu. Opravičene so tedaj pritožbe od strani konzumentov radi teh nedostatkov, proti katerim pa ne morejo mesarji prav ničesar ukreniti.

1 Občinski svet ima v soboto ob 11. uri popoldne izredno sejo, v svrhu protesta proti nameravani določitvi naših mej na severni in zapadu.

1 Vprašanje stanovanj. Vsi uradniki, uslužbenci in delavci državnih, deželnih, železniških in drugih avtonomnih uradov, ki iščejo v Ljubljani stanovanje, so naprošeni, da do 18. t. m. izpolnijo poizvedovalno polo in jo izroče stanovanjskim zaupnikom svojega urada. Tiskovina se dobi brezplačno pri zaupnikih in pri vratarju dekliškega liceja na Bleiweisovi cesti in se izpolnjena odda istokam.

1 Penzionisti južne železnice se vabijo, da prinesejo takoj lastne in vse družinske legitimacije v šolsko sobo na glavnem kolidvoru, ker se opremijo s posebnim vložkom. Brez tega vložka legitimacije vseh vrst po prvem malem srpanu niso več veljavne. Končni rok 25. t. m.

Repertoir narodnega gledališča.

Drama.

13. junija, petek, zaprto.

14. junija, sobota: Pelikan. — Abon.

C 2/63.

15. junija, nedelja: Pelikan. — Abon.

A 2/63.

16. junija, ponedeljek zaprto.

17. junija, torek: Listnica Bouboroulhe.

C 65.

Opera.

13. junija, petek zaprto.

14. junija, sobota: Madame Butterfly. — Abon. A 64.

15. junija, nedelja: Madame Favart. — (Obhajanje 100 letnice Offenbacha.) Izven abonma.

16. junija, ponedeljek: Madame Butterfly. — Abon. B 64.

17. junija, torek zaprto.

Žena.

Ž Japonska ženska modrost. Japonska pisateljica Saite-Man, je objavila v nekem angleškem listu japonske pregovore, ki se tičejo žensk. Nekateri teh pregovor se glase: — Če si hočeš pridobiti ljubezen ženske, prični ljubiti denar. — Ženske, ki imajo za prodajne napise ter označbe blaga dober spomin, so izvrstne žene. — Glede žensk in gora je najboljša, če se ozira človek nanje iz daljave. — Moški, ki se ne znajo niti lagati, niti pribizovati, ne bodo nikdar uživali ljubezni žensk. — Predno poveš svojo ljubezen z neumnimi izrazi, je boljše, da si odgrizneš jezik. — Ženska, ki ne zna ugajati svojemu možu, tudi ne bo našla dopadajenja pri njem. — Ženske s tankimi ustnicami se zelo lažejo. Ženske z debelimi ustnicami so pa lene in ljubosumne. — Ženske občudujejo le ženske njih lastnega tipa. — Skrivnost, pridobiti si žensko, ki te zavrača, obstoja v vztrajnosti. — Strupene muhe imajo blesteča krila in slabe ženske lepe obraze. — Moški se smejejo s sreem, ženske z ustnicami. — Vojna dela moške močne, a ženske lepe.

Ž Vzor galantnega soproga je neki Španec, čigar ime so prinesli španski listi. Ga-

lantni mož je moral plačati globo zato, ker se je branil povedati policijskemu uradniku starost svoje soproge. Globa pa se mu je ti-sočkrat izplačala. Danes ga obožujejo vse španske žene in govore o njem kakor o vzornem možu. Nek španski list je celo uredil med svojimi bralkami anketo o omenjenem dogodku. Skoraj vsi odgovori so se glasili v tem smislu, da je dogodek g. I. v istini nekaj neobičajnega. Navadno izdajajo možje pri vsaki priložnosti starost svoje žene. Seveda ne ravno iz zlobnosti, ampak veliko bolj iz naivnosti. Ne gre jim v glavo, zakaj bi zakrivali v tajnost svojo rojstno listo. Sami so še ponosni na to, da imajo že toliko in toliko križev na svojih ramah in da so že to in ono doživeli. Žena, ki le sama sebe vidi, se baje nikoli ne spominja tega, kar se je pripetilo pred petimi leti. Ampak trdi, da tedaj še ni bila toliko stara, da bi se bila za take reči zanimala. — Seve, krivi so zopet samo možje. Zakaj komu na ljubo hoče ostati žena večino mlada? Žene so bolj prizanesljive ter laglje odpuščajo možem nekaj križev, ker možje ne taje svoje starosti.

Po svetu.

s Iz gledališča. Igrali so novo dramo. V zadnjem dejanju mora nek ujetnik prebrati pismo, ki mu ga da stražnik. Ker je bilo pismo zelo dolgo in igralec len, ga je prepisal na papir, ki naj mu ga stražnik prinese. Stražnik pa je hotel soigralcu zagosti na ta način, da mu je prinesel v zadnjem dejanju res pismo, a — prazen papir. Kaj zdaj? Nekaj sekund je bil ujetnik malo zmešan, a je koj prišel k sebi in dejal: »Gospod paznik! Zelo se sramujem, ko ne znam brati. Starši so mi zgodaj umrli in pri tujih ljudeh sem bil slabo vzgojen. Prečitajte mi vi!« Zdaj je bilo pazniku vroče; toda tudi ta jo je dobro pogodil: »Počakajte malo, slabo vidim, grem po očala.« In izginil je po pravo pismo.

s Rusinja v častniški uniformi. Prošlo leto so zgrabili v Zomboru nekega elegantnega ruskega častnika. Takoj ko so ga zgrabili, so spoznali, da je častnik ženska. Krojač Stjepan Slefner iz Orszallasa se je bil zaljubil v Rusijo v telegrafistko Ledijo Konopljak in jo poročil. Ko so ga izmenjali kot invalida, je prišel domov, ona pa je šla v častniški uniformi za njim, toda zadrževala se je nekaj časa v Budimpešti, dokler ga niso izpustili iz tamošnje bolnišnice. Policija je izpustila ženo na svobodo.

s Enoglasno izvoljen. Znameniti angleški politik Viliam Honcourt je bil zelo neprijeten človek. Nihče ni želel biti v njegovi družbi. Šestorica mladih Angležev se je dogovorila, da pripravi skupno večerjo, a vsak izmed njih da povabi s seboj enega nepriljubljenega gosta. Niti eden pa ni smel preje povedati ime povabljenega. Zelo so se veselili te zabave. Točno ob določeni uri se je sešla šestorica in čakala svoje goste. No, glejte čudo! Večerja je bila pripravljena za dvanaest ljudi, prišlo pa jih je samo sedem. Vsak je bil povabil nepriljubljenega Honcourta.

s Žena kriva smrti. V Grönlandiji dolžijo ženo, da je kriva smrti. Prvi človek je bil Kaliak, ki je živel dolgo sam in v sreči na zenlji. Rib je imel za hrano dovolj. Ker traja v Grönlandiji zimska noč štiri mesece, se je tudi njemu prigodila tako zelo dolga noč. Ko se je dolgočasil v zimni, je ogledoval svoj palec in vzdihoval: »Tebe bi dal, da bi mi ne

bilo treba tako samotno živeti!« Ko je to izustil, mu je začel prst rasti. Naenkrat se je prikazala dražestna glavica, dvoje oči, rame, roke, noge in kmalu je stala lepa ženska pred njim. Od tedaj ima palec za en členek krajši. Kmalu je dobil otroke, za katere je bilo treba skrbeti zaradi hrane. To mu je delalo veliko skrbi; dejala pa je žena: »Vidiš, naši otroci bodo imeli tudi otroke, treba bo narediti mesta zanje na ta način, da umremo.« Mož ni imel nič proti temu. Legla sta in umrla. Od tedaj umirajo ljudje.

s Nenavaden samoumor. Neki grobar je hotel prostovoljno zapustiti dolino solz in se podati na oni svet, potem ko je tolikim pripravil mesto za večni počitek. Napravil pa je to na osebni grobarski način. Obkel se je namreč svečano in se odpravil v mrtvašnico. Tam je napravil oder, postavil krsto nanj, legel vanjo in si prestrelil s kroglo glavo. Nesreča je hotela, da se ni dobro zadel ter je zopet prišel k zavesti. V svoji odločnosti je imel toliko poguma, da se je pripital do kosti, ki so bile v mrtvašnici, vzel močno lopatico in se udaril po glavi s tako močjo, da je potem vsled te rane umrl.

s Tip bagdadske železnice. Železnica v Bagdadu je imela za časa vojne zelo važno nalogo, ker je oskrbovala čete, ki so se borile v Aziji. V vseh večjih krajih, ki se jih je dotikala, so se zbirale čete raznih trgovcev, ki so prodajali, kupovali in izmenjavali blago. Mnogo najrazličnejših tipov je bilo videti tu. Posebno pozornost je vzbujal trgovec iz Kurdistana po svoji čudoviti noši, ki spominja na pastirja z ogrskih step. Njegova suknja je narejena iz enega samega kosa belega sukna, na katerega oglih so narisani motivi. Kurdi so zelo leni ljudje in se bavijo s trgovino, ker zahteva to najmanj telesnega napora. Po cele tedne potujejo do kakkega mesta, da tam zamenjajo les ali ovčjo volno za druge potrebščine.

s Šale. »Ali ga vidiš, tistega starca tam le? Ta me je danes teden za dvajset tisočakov ociganil.« »Ali je mogoče? Kako pa to?« »Zasnubil sem njegovo hčer, in on mi je ni dal.« — »Kaj je pa rekel gospod svetnik, ko si zasnubil njegovo najstarejšo hčerko?« »Kaj je rekel! Žal mu je bilo, da ne morem poročiti vse tri njegove hčere.« — Služkinja: »Gospa, so rekli, da jih ni doma.« Obiskovalec: »Takó? Povejte ji torej, da me sploh ni bilo tukaj.« — V nekem internatu so imeli gojenko, ki je vedno puščala vrata za seboj odprta. Učiteljica: Če boš še kdaj pustila vrata za seboj odprta, boš vsakikrat plačala štiri vinarje kazni. Gojenka: Tu imate dve kroni in si kar v naprej petdesetkrat vračunajte. — V sobi salonskega orkestra so imeli vajo, ko se je naenkrat prikazal na vratih policaj. Kapelnik: »Kaj pa želite?« Policaj: »Dva gospoda sta mi naznanila, da vi tu nekega Dvoraka in nekega Wagnerja prav neusmiljeno trpinčite.«

s Japonska reklama. Nek francoski list je prinesel te dni primere iz inseratnega dela japonskih listov. Tu beremo med drugim: Blago smo odpravili s hitrostjo topove kroglo. — Naše blago smo zavili z ljubeznivo marljivostjo, s kakršno vzame mlad mož v naročje svojo mlado ženko. — Naš jesih (ocet) je bolj kisel in ostrejši kakor žolč — najhujše tašče. — Vse, kar tiskamo, je čistejše od kristala in besedilo, ki ga izberemo, je krasnejše kakor postelj mlade deklice. — Pridite in oglejte si našo zalogo blaga. Prijazno Vas bomo sprejeli, zakaj naši uslužbenci so vljudnejši kakor očetje, kateri hočejo omožiti svoje hčere brez dote.

s Spanje v prirodi. Spanje v prirodi v letnem času ima v skandinavskih deželah mnogo privrženec. In to po vsej pravici. Zakaj blagoden vpliv svežega zraka — kar zdravniki zmeraj toplo priporočajo — učini, da vpliva spanje pod milim nebom na naše telo osvežujoče, krepilno in zdravilno in zato se spanje v prosti prirodi ne da nikakor primerjati s spanjem v zatohli sobi. Privrženec tega pri nas tako malo razširjenega običaja priporočajo prebivalcem po velikih mestih v ta namen pokrit balkon, kamor se položi žimnico in odejo in postelja v prirodi je gotova. Samo na to je treba paziti, da je odeja primerna nočni temperaturi, zakaj vsako močno ohlajenje telesa v spanju je nevarno. Ali še bolje je spanje na vrtu, če je še tako majhen. Števerni narodi rabijo za to rogožino (Hange matte). Pa naj bo postelj v prirodi napravljena že kakorkoli, na tem navsezadnje ni ležeče, glavna reč je sploh spanje pod milim nebom zaradi blagodarne učinka.

s Težke usode švedskih izseljencev. Po stavki l. 1909 se je izselilo mnogo delavcev iz Švedske v Brazilijo, kjer so jim obljubljali prijetno življenje in mnogo zaslužka. Vse obljube so bile laž, delavci so kaj kmalu zašli v bedo. Drug za drugim so umrli za mrzlico, njih števílo se je skrčilo korenito. Izmed več sto delavcev, ki so bili šli v Ameriko, se jih je zdaj vrnilo samo pet v svojo domovino, 19 jih je pa odšlo v Brazilijo.

Aprovizacija.

a Nakazila za moko naj si preskrbujejo peki v ponedeljkih in petkih, trgovci pa v sredo in sobotah, vselej ob devetih dopoldne v mestni posvetovalnici. V nujnih slučajih izdajo se nakazila vsak dan, izvzemši v torkih, od enajste do dvanajste ure dopoldne.

a Sol se nakazuje, dokler je še kaj v zalogi, izključno le v torkih od 8. do 11. ure dopoldne v mestni posvetovalnici. Brez legitimacije soli ni dobiti.

a Nakazovanje soli trgovcem. Ker je nemška sol že dospela v Ljubljano, se prodajalci sladkorja vabijo, da se zglase pri g. Jelačinu, trgovcu na Rimski cesti in sicer: iz I., II. in III. okraja dne 12. junija; iz IV., V. in VI. okraja dne 13. junija; iz VII. do X. okraja dne 14. junija.

a Za otroke do 6 let, kateri so vpisani pri g. Orehku v Vodmatu, se bodo dobile nakaznice za konservirano mleko v občinski pisarni na Selu dne 13. t. m. od 2. do 4. ure popoldne. Na zamudnike se ne bo oziralo.

a V soboto bo delila aprovizacija južne železnice sveže telečje meso po 11 K. kilogram.

Trdovratne in najhujše

bolečine v boku,

v križu, trganje v udih, bolečine v ledju in zbadanje v prsih odstranjuje Fellerjev zdravno preizkušeni

Elsa-Fluid

6 dvojnatihi ali 2 spec. steklen. 24 K.

Pri zgagi in želodčnih krčih, napetosti, hemoroidah itd., jemljimo Fellerjeve odvajalne rabarbarave

Elsa-kroglice 6 skatlic 12 K.

Edino pristne pri lekarnarju Evghenu V. FELLER, STUBICA Elza trg 245 (Hrv. Zagorje).

Omot in posušina se računata po

»On odpusti samo človeku, ki je pripravljen za žrtve.«

»Edina žrtva, ki jo zahteva, je skesano srce!« je rekel Jaroslav. »Obljubite mi, da se ne odločite prej, predno niste natanko preskusili samega sebe.«

Lubanov mu je za obljubo podal roko. — Odsihdob se je hitro bližal popolnemu ozdravljenju. Med njima pa je prijateljstvo postalo potreba, dasi sta se močno razločevala po svojih značajih in načelih.

Tedni so minevali in prišel je čas, ko se je na poročilo, od poveljnika poslano carju, imelo vršiti povišanje in imenovanje. Bil je krasen dan v oktobru.

Pred lazeneco vojašnico se je razpostavilo rusko vojaštvo. Sablje so rožljale iz nožnic, ko je bučen zvok bobnov in trobent naznanil prihod poveljnika.

Obdan od svojega spremstva je prihitel Paškevič ter s primernimi besedami v imenu carjevem vojakom izrekel hvalo njegovo za njih hrabrost.

Zadnje njegove besede je preglasilo navdušeno klicanje: »Bog živi carja, Bog živi Paškeviča!«

Ko je bil zopet nastal mir, so prečitali imena odlikovanih vojakov; med prvimi je bil Jaroslav.

Vojvoda je stopil s konja, stopil nekaj korakov Jaroslavu nasproti, nato pa ga je prisrčno prijel za desnico ter spregovoril z zvočnim glasom: »Car, naš milostivi in pravični gospod, vam po meni podaja roko ter v dokaz priznanja preklicuje nad vami izrečeno sodbo. Svoja posestva zopet lahko sprejmete, razven tega pa ste povišani za častnika in plemiča ter odlikovani z redom sv. Ane. Car pa se tudi nadalje zanaša na vaše zvesto službovanje!«

Jaroslav je komaj mogel izpregovoriti nekaj zahvalnih besed. Še potem, ko se je vrnil med druge častnike, ni mogel premagati svojih čustev.

Preklicano je bilo pregnanstvo po petletnem nepopisnem trpljenju. Prijateljeva krivda je bila zbrisana in on je bil vrnjen družbi po lastnem prizadevanju. Po dolgem, času je čutil, da je sreča zanj izgubila vso mikavnost. A razna čustva, ki so mu hotela razgnati prsi, je premagalo eno samo čustvo, en sam spomin. Iz obrazov preteklosti in bodočnosti se je pojavljala ena sama vabeča prikažen, ena sama tolažeča postava. Spomin nanjo se mu je zdel nebeški smev. Kakor prestrašen je položil roko na burno srce, na katerem je nosil sliko Madone, darovano mu od Natalije.

»Čuvala si me v vseh nesrečah!« je šepetal. »Saj prihajaš od nje, katere sem se spominjal v bojni divjosti in gromu!«

In odhitel je, da prijatelju sporoči iznadenaječo vest.

»Pri vseh svetnikih!« je ta vzkliknil veselo. »Ta vest me veseli bolj, nego če bi bil imenovan za polkovnega poveljnika. Bog je torej vendar razsvetlil carja, ki je izprevidel, da ne sme biti dalje kruti samodržec. Le škoda, da mi je od zdravnika prepovedano uživanje vina, sicer bi pili na zdravje izpreobrnjenega Nikolaja. A razgovarjava se, kakor se spodobi starim prijateljem in novim drugom!«

Smehljaje je poslušal Jaroslav raznovrstne dogodivščine grofove. Med takimi razgovori se je približal čas ločitve, kajti ta dan, tako se je glasilo povelje, je moral novi poročnik oditi v novo odkazano mu bivališče.

Jaroslav.

Zgodovinski roman.

Ruski spisal J. Šmidt-Melin; preložil Al. Benkovič.

(Dalje.)

»Ali prav slišim, prijatelj?« je rekel Lubanov. »Grad bogatega grofa Močalskega je vaše novo bivališče? Bogme, poveljnik ni mogel boljše dokazati, da ste postali njegov ljubljeneec. Ali pa tudi veste, da je mlada grofica pravo čudo lepote? Ves svet se ji klanja! Kajti, na mojo čast, kadar ozdravim, sem trdno odločen, da se zaljubim vanjo. Veste prijatelj, z malimi izjemami sem doslej ljubil vse dame, ki sem jih bil videl.«

Jaroslav se je posmehal.

»Na ta način se hočete pripravljati na cerkvene blagoslove? Mislite li, da se duhovski stan ujema s takimi stvarmi?« ga je vprašal.

»Ah, kaj mi mari duhovski stan, kaj cerkveni blagoslovi!« je vzkliknil grof mrzko, napol smejoč se. »Izmešane misli so me nag-nile, da sem se hotel posvetiti samostanu. Pokoj, po katerem hrepenim, morem najti samo v razkošnem uživanju življenja. Verujte mi, da se zaljubim v krasno našo gostiteljico!«

»Od vsega srca vam želim srečo!« je odgovoril Jaroslav. »Bodite prepričani, da vas ne bom oviral v vaših namerah. Sedaj pa z Bogom!«

»Boste li v resnici ostali pri besedi?« je vprašal Lubanov ter mu podal roko.

»Bodite brez skrbi,« je odgovoril Jaroslav, »pred vašo boginjo ne upognem kolena.«

Prisrčno sta se nato poslovila.

Vstopivši v palačo je bil Jaroslav sprejet kar se je dalo uslužno. Grof Močalski je bil kakih štirideset let star, navidez resnega značaja. Kljub lepi odeji hinavstva, vendar bistremu opazovalcu ni ušel njegov zvijačni pogled. Nikdar ni njegovih ustn zapustil prijazni smev, nikdar se ni zmanjšal njegov preračunjeni mir, čeprav so mu v notranjosti divjale najstrupenejšje in najhujše strasti. Bil je čez mero častihlepen, poln zvijač in zahrbtnosti.

Dokler se je sreča nagibala na stran Poljakov, je bil vstašem največja opora; ko pa se je sreča obrnila od njih, se je kazal najponižnejšega podanika carjevega.

Vsled te zvijačnosti se je posrečilo zvitemu Poljaku, da se je premeteno izognil sumničenju in obrekovanju. Med tem ko so najplemenitejši možje padali kot žrtve plamenice ljubezni do domovine, je ljudski kazni ušel on, katerega dela, sojena z npravnega stališča, so zaslužila najhujše kazni.

Njegova želja, da bi si pridobil naklonjenost poveljnikovo, je postala sila vroča.

Nič mu ni moglo biti prijetnejšega, nego da se je bil nastanil pri njem častnik, na katerega je ponosno gledal vodja in vojaštvo.

»Po njem,« tako je govoril sam pri sebi, pozdravivši Jaroslava in vedoč ga v določene sobe, »po njem, pri majki božji čenstohovski, slednjič dosežem, po čemer hrepenim že toliko časa!«

Tako govoreč je ostavil Jaroslava in stopil v sobo, kjer je na divanu počivala krasna dama z knjigo v roki. To mu je dalo priliko, da je motril dovršeno lepoto svoje hčere.

(Dalje.)

Širite „Večerni list“

Izdajatelj konsorcij „Večernega lista“.

Odgovorni urednik Viktor Cencić.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.